

[Indenrigs- og boligministeren.]

Uenigheden vedrører mere den finanspolitiske side af sagen, men også her er det mit håb, at det vil være muligt at overvinde principielt forskellige politiske opfattelser. Som det så „malerisk“ blev udtrykt af en af oppositionens ordførere under debatten om lovgivningens forlængelse:

„... der er intet politisk parti med ansvar, der tør gå ind for en pludselig ophævelse af de to love, idet vi må erkende, at ligesom det er i naturen, der ikke bevæger sig i spring, således bør lovgivningsmagten heller ikke bevæge sig i spring, men harmonisk glide frem imod en afvikling.“*)

Medens jeg kan være enig i, at man bør undgå de store spring, må jeg derimod tage afstand fra tanken om, at der nu skal skrives en afviklingslov. Til trods for den store indsats, som byggeindustrien og staten allerede har præsteret i de forløbne år efter krigen, er boligmanglen endnu for stor til, at man kan slække på statens indsats i nybyggeriet og løse grebet om huslejefastsettelsen.

Det må erkendes, at der i de sidste år er halet meget væsentligt ind på boligunderskuddet. Gennemsnitsproduktionen de sidste 5 år har været ca. 21 000 lejligheder årlig, og for indeværende år forudser man en yderligere stigning i færdiggørelsen, ligesom man i det program, der er lagt for påbegyndelsen af nybyggeri, regner med en stærkt forøget igangsætning, idet det gennem en øget udnyttelse af ufaglært arbejdskraft ved utraditionelt byggeri er muligt uden at overanstrenge den traditionelle byggekapa- citet at foretage en ikke uvæsentlig udvidelse af byggeprogrammet.

Da det byggeri, der er nødvendigt for at dække befolkningstilvækstens behov i disse år, kun andrager ca. 15 000—16 000 lejli- gheder om året, betyder de senere års bolig- produktion statistisk set, at man har gjort et betydeligt indhug i bolignøden. Jeg vil dog gerne her fremhæve ordene „statistisk set“, idet den stærke vandring fra land til by og navnlig til de større byer har bevirket, at boligbehovet i mange områder er vokset stærkere end byggekapa- citeten det pågæl- dende sted, og at det derfor lokalt set endnu

kan vare længe, inden man når så vidt i boligforsyningen, at man kan tale om en virkelig lettelse på dette område. Dertil kommer også, at det — således som der flere gange er givet udtryk for — er i disse år, at vi skal forberede saneringen af de sundhedsfarlige byområder ved skabelse af en tilstrækkelig stor boligreserve. Når vi kommer lidt længere frem i tiden og de store fødselskuld fra midten af fyrrerne melder sig på boligmarkedet, må man nem- lig forudse, at der for blot at holde trit med tilvæksten i boligbehovet skal udøves en så stor byggevirk- somhed, at der næppe bliver megen plads for opførelsen af erstatnings- byggeri for sanerede boliger.

Medens man således med nogen fortrøst- ning kan se på de produktionsmæssige for- hold indenfor byggeriet, når blot der her i det høje ting kan opnås den fornødne til- slutning til at følge de produktionsmæssige muligheder op med de fornødne finansie- ringsmidler, rejser den prismæssige udvik- ling og dermed den huslejudvikling, vi har været inde i, mere alvorlige problemer.

Med udgangspunkt i prisforholdene i august 1939 var det officielle byggepris- indeks i 1950 steget til 207. Koreakrigen kom og fremkaldte en brat stigning i indekset, og i april 1952 nåede byggeprisindekset sin kulmination med tallet 290, hvorefter det igen har været præget af en langsomt vigende tendens, og indekstallet ligger i dag på 269.

De følger, dette har haft for huslejen, kan illustreres derved, at medens huslejen i socialt nybyggeri i perioden 1939 — 50 steg ca. 34 pct., steg lejen i dette byggeri fra 1950—52 med 37½ pct. I alt ligger lejen i et socialt byggeri, der opføres i dag, ca. 83 pct. over den leje, der måtte kalkuleres med i tilsvarende byggeri i 1939. Disse procent- vise stigninger betyder, at lejen i veludsty- ret socialt byggeri, der blev færdiggjort i 1939, udgjorde ca. 15 kr. pr. m², i 1950 ca. 20 kr. og i 1952 ca. 27 kr. 50 øre. Eller sagt på anden måde: lejen for en 2½ værelses lej- lighed på ca. 75 m² i socialt nybyggeri, der i 1939 udgjorde ca. 1 125 kr., er i 1950 steget til ca. 1 500 kr. og i 1952 til ca. 2 000 kr. Der er herved påført de befolkningsgrupper, som er henvist til at tage bopæl i det nyeste byggeri, en alvorlig økonomisk belastning sammenlignet med den, de mere heldige medborgere i den ældre boligmasse er udsat

*) *Lorentzen*, folketingets forhandlinger 1953—54, sp. 2706.